

Zuid-Limburgse samenwerking

Het Hellerrondje is een initiatief van de Familie Omloo uit Aalbeek in het kader van de ommetjesprijsvraag van Provincie Limburg en mede mogelijk gemaakt door stichting IKL, met inbreng van gemeente Nuth, buurtvereniging Aalbeek en Landgoed Puttersdael. De route loopt grotendeels over gronden van particulieren en van gemeente Nuth. Kijk voor meer informatie op natuurmonumenten.nl/hellerrondje, voor andere wandelroutes ga naar natuurmonumenten.nl/wandelroutes.

Praktische info

Ligging • Hellerrondje ligt bij Aalbeek in het Geleenbeekdal
Parkeren • aan de Ruytersweg
Honden • aan de lijn
Bus • Bushalte Valkenburgerweg, Aalbeek
Wandelen • Wandeling is 7 dagen per week toegankelijk van zonsopgang tot zonsondergang
Minder validen • Niet geschikt voor rolstoelgebruikers en wandelwagens

Colofon

Natuurmonumenten
 Postbus 9955
 1243 ZS 's-Graveland
 T (035) 655 99 11
www.natuurmonumenten.nl

Concept: Yocolo / Xi Brand Design
 Tekst: Sander Verwoerd
 Vormgeving: Ster design
 Beeld: NAMO, Anneke Omloo en Natuurmonumenten

Natuurmonumenten kan niet aansprakelijk worden gesteld voor fouten en/of onvolkomenheden met betrekking tot de inhoud van deze folder.

Natuurmonumenten in samenwerking met

September 2012

Hoogtepunten

- 1 Gietijzeren wegwkruis, omarmd door een meidoorn
- 2 Holle wegen: onbedoeld mensenwerk
- 3 Waterput
- 4 Hardstenen gedenkkruis
- 5 Helle: een laaggelegen plek, vaak met bron
- 6 Platsbeek
- 7 Kruiden- en bloementuin

Meer weten over Natuurmonumenten?

Volg ons op [facebook.com/natuurmonumenten](https://www.facebook.com/natuurmonumenten), of kijk op natuurmonumenten.nl

Natuurbescherming. Sinds 1905.

Natuur is een onuitputtelijke bron van inspiratie en verwondering. Daar moeten we zuinig op zijn en goed voor zorgen. Want in een dichtbevolkt land is natuur extra kwetsbaar. Daarom beschermt Natuurmonumenten 355 natuurgebieden en 470 rijksmonumenten. Overal in Nederland. Voor iedereen. Dat doen we sinds 1905 met steun van vrienden, vrijwilligers, leden en bedrijven. Steun is nodig. Juist nu. Kijk op natuurmonumenten.nl.

Het Hellerrondje
 Limburg

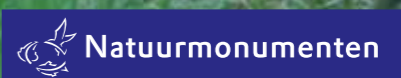
**KOMT
 DAT
 ZIEN**

**Natuur
 religie en
 legendes**

NEEM MEE!
 met plattegrond,
 routes en tips

Wandelroute
 Het Hellerrondje

Het Hellerrondje: een wandeling vol historie

100.000 jaar oud

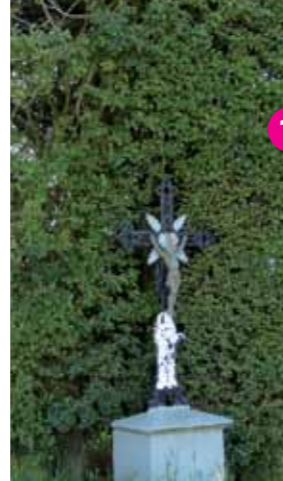
60 dassenburchten

Nederlands grootste kever

Aardgeesten

Gedenkkruisen

Wandel tijdens het Hellerrondje door een dalenlandschap met graften, hellingbossen, holle wegen, hoogstamboomgaarden en meidoornheggen. Je vindt het rond de Platsbeek. Veel dieren die je hier kunt zien, staan op de rode lijst en zijn dus beschermd. Onder meer vliegend hert, hazelworm en das. Maar ook planten als blauwe knoop, dotterbloem en orchissoorten.

1

Gietijzeren wegwijk, omarmd door een meidoorn

'Het wegwijk van Puttersveld' bestaat uit een apart gegoten lichaam en kruis waarbij het accent ligt op de voorstelling van een engel. Bijzonder zijn de ornamenten die ontleend zijn aan de gotische bouwkunst, de natuur of voorstellingen op kunstwerken. Zo verwijst de gevleugelde zandloper naar de korte duur van het leven en het voorbijvliegen van de tijden.

Waterput

De mensen uit de omgeving van Helle zwengelden hier water op ongeveer 10 meter diepte. De vroegere put met houten balken en een zwengel met touw of ketting en emmer had voor zover bekend geen afdak. Neem een kijkje in de waterput.

3

Holle wegen: onbedoeld mensenwerk

Ga in gedachten 600 jaar terug in de tijd en speel dan de geschiedenis versneld af. Kijk hoe boeren 600 jaar lang met kar en paard vanuit het dal naar de akkers op het plateau gaan? Zie je bij elke regenbui het water door de karrensporen naar beneden stromen? Langzaam verzinkt de weg in het landschap en daar is de holle weg!

2

4

Hardstenen gedenkkruis

In Limburg komen deze kruisen veel voor. Mensen plaatsen deze om een gedenkwaardig feit of een overledene te gedenken. Dit kruis is in 1998 opgericht ter nagedachtenis aan twee te jong overleden bewoners van Helle.

4

Helle: een laaggelegen plek, vaak met bron

Helle komt waarschijnlijk aan zijn naam dankzij Holle (denk aan vrouw Holle): een aardgeest bij de Germanen, die contacten onderhield met de onderwereld. De bronnen dienden als verbindingsweg tussen aarde en onderwereld.

5

Platsbeek

Het opborrelende grondwater uit de vele bronnen voedt deze bronbeek. De Platsbeek ontspringt in de bocht bij Aalbeek, gaat direct door menselijk ingrijpen ondergronds en komt aan het begin van de Aalbeker Hel weer bovengronds. Rond de beek komt de zeldzame zegge-korfslak voor.

6

Kruiden- en bloementuin

Tijdens de wandeling kom je langs een heel mooi kruiden en bloementuin, een bezoekje meer dan waard! Kijk op de website van de tuin voor de openingstijden: bastin.nl.

7

Asymmetrische dalen

Het dal waarin je loopt is voor geologische begrippen jong: het ontstond in de laatste 100.000 jaar. Het is ook asymmetrisch: de ene helling steiler dan de andere. De zwakkere helling is meestal de warmere, meer zonbeschenen helling. Vanaf de Romeinse tijd bleven de steilere hellingen meestal bebost en de zwakkere werden gebruikt als weide of akkerland.

Bewoners bij Het Hellerrondje

Tijdens het Hellerrondje kun je van alles tegenkomen aan dieren en planten. Teveel om op te noemen. Maak kennis met een paar bijzondere bewoners bij het Hellerrondje.

Boomklevers gaan omhoog én omlaag langs de boomstam!

Echte koekoeksbloem: herkenbaar paarsroze

't Vliegende hert, grootste kever van Nederland

Zeldzaam en beschermd rapunzelklokje of repelsteeltje

Zoek in de lucht naar een overvliegende buizerd

Het beschermde daslook heeft een sterke uienlucht

Dassen en hun burchten

We zijn in dassenland! Nuth heeft meer dan 60 geïnventariseerde dassenburchten. In wanden van de holle wegen kun je pijpen zien: in- en uitgangen naar een dassenhol, soms tot 15 meter diep de helling in. Dassen eten slakken, regenwormen, maïs en appels; echte alleseters dus. De kans om een das te zien is klein. Het is een nachtdier en met zijn reukvermogen ruikt hij ons al van verre!

